

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2017-11-24 Nr. 4D-2017/2-1173
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2017-08-17 gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą ir 2017-11-16 skundo papildymo dokumentus dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai pažeidusių Lietuvos Respublikos asmens duomenų apsaugos įstatyme įtvirtintas nuostatas, ir nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi raštu bei teikiant Pareiškėjui informaciją apie jo asmens duomenų naudojimą.

2. Pareiškėjas skunde ir skundo papildymo dokumentuose, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „2017-06-07 raštu kreipiausi į [Savivaldybės administraciją] dėl asmens duomenų naudojimo pateikimo, nes remiantis Registrų centro išrašu, mano turtas Savivaldybės darbuotojų buvo tikrintas 4 kartus, [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] [Savivaldybės administracijai] parašiau 4 laiškus, tačiau atsakymą gavau tik į vieną iš jų, negaliu pasakyti į kurį, nes nepateiktas joks gavimo ir registracijos numeris, atsakymas buvo parašytas 2017-07-21 Nr. 01-2-241, [...], jis visiškai neatitiko prašomos informacijos ir buvo neaišku apie ką ir kam skirtas [...]“.

2.3. „Todėl 2017-07-31 socialinės paramos skyriaus vedėjai išsiunčiau pakartotiną prašymą dėl informacijos suteikimo ir nurodžiau konkrečiai ir aiškiai, kokios informacijos aš prašau [...]. 2017-08-04 gavau dokumentą Nr. 62-5-1703 [...], kuriame minėta valstybės tarnautoja į mano prašymą atsakė vėl visai ne tai, ko aš prašiau, šiame rašte kiek supratau lyg ir ne aš buvau socialinės paramos prašytojas (kaip buvo nurodyta pirmame atsakyme) bet lyg ir kitas asmuo, [...].“

2.4. „[...] turtas, kaip nurodome atsakyme turėjo būti tikrinamas už praėjusius 6 mėnesius, o mano turtas paskutinis įgytas 2014 metais, tad mano duomenys niekur neturėjo užsifikuoti, nes darbuotojas, tikrindamas turtą turėjo įvesti tik pusės metų datas daromoje užklausoje, dar labiau man keista, kad buvo tikrinamas ne visas mano turtas, o tik jo 1 dalis. Todėl man kilo įtarimas, kad skyriaus vedėja neatitinka šiai pareigybei keliamų reikalavimų, manipuliuoja jai prieinama informacija ir/ar teikia ją pašaliniais asmenims bei nesilaiko Asmens duomenų apsaugos įstatymo. [...].“

2.5. „2017-08-16 pakartotinai raštu kreipiausi į Savivaldybės administraciją dėl asmens duomenų naudojimo pateikimo [...] ir 2017-10-20 Nr. (33.205)1-3377 gavau atsakymą, kurio visiškai nepavadinčiau raštu, nes kažkokio rašliava [...]. [...]“.

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išsiaiškinti dėl skunde nurodytų aplinkybių.

4. Kartu su skundu pateikta:

4.1. **Pareiškėjo 2017-06-07 kreipimasis „Dėl informacijos apie asmens duomenų naudojimą pateikimo“, adresuotas Savivaldybės administracijai (kopija), kuriame nurodyta:**

4.1.1. „Remiantis [valstybės] įmonės Registrų centro man pateikta informacija, Jūs 2016-12-05, 10:39:05 val.; 2016-12-05, 10:39:18 val.; 2016-12-05, 10:39:29 val. elektroninių ryšių priemonėmis Nekilnojamo turto registre domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turtu - žemės sklypu su statiniais, esančiais [...]“

4.1.2. „Man pateiktoje VĮ Registrų centro informacijoje taip pat nurodyta, kad norėdamas gauti paaiškinimą, kokie buvo domėjimosi mano turtu tikslai, turiu raštu kreiptis į besidomėjusį asmenį ar organizaciją. Todėl, kad įsitikinčiau ar renkant apie mane informaciją nebuvo pažeisti teisės aktų, reglamentuojančių asmens ir registro duomenų apsaugą reikalavimai bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, prašau man raštu paaiškinti, kokių tikslu domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turtu.“

4.2. **Savivaldybės administracijos filialo Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 raštas Nr. 01-2-241, adresuotas Pareiškėjui (kopija) (nurodoma, jog atsakoma „I 2017-06-14 Nr. prašymą“), kuriame informuojama:**

4.2.1. „Atsakydami į Jūsų prašymą, remiantis [Savivaldybės administracijos] Socialinės paramos skyriaus bei Aleksoto seniūnijos duomenimis, informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau vadinama - įstatymas), piniginė socialinė parama teikiama įvertinus ne tik šeimos arba vieno gyvenančio asmens gaunamų pajamų dydį, bet ir nuosavybės teise turimą turtą, savivaldybių administracijų Socialinės paramos skyriaus specialistai, nagrinėdami piliečių prašymus-paraiškas piniginei socialinei paramai gauti, nustatyta tvarka privalo įvertinti dėl piniginės socialinės paramos besikreipiančio asmens (toliau vadinama - pareiškėjas) pajamų šaltinius ir valdomą turtą.“

4.2.2. „Vadovaujantis įstatymo 14 straipsnio 1 ir 2 dalimis, kreipdamasis dėl piniginės socialinės paramos pareiškėjas be kitų duomenų apie save ir šeimos narius, turi pateikti ir duomenis apie turimą turtą, t. y. mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimą turtą ir tai patvirtinančius dokumentus. Pažymėtina, jog remiantis minėto įstatymo 14 straipsnio 2 dalimis, skiriant piniginę socialinę paramą, į šeimos arba vieno gyvenančio asmens turtą taip pat įskaitoma per piniginės socialinės paramos teikimo laikotarpį, praėjusį nuo paskutinio duomenų apie turimą turtą pateikimo, perleisto nuosavybėn kitam asmeniui įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1-8 punktuose nurodyto turto arba jo dalies vertė, kuri nenurodoma kaip šeimos arba vieno gyvenančio asmens nuosavybėn įsigyto naujo turto vertė ar gautos piniginės lėšos.“

4.2.3. „Vadinasi, savivaldybių administracijų Socialinės paramos skyriaus specialistai, vertindami pareiškėjo nekilnojamąjį turtą, privalo susipažinti ne tik su mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimo turto sąrašu, bet ir anksčiau turėto nekilnojamojo turto sąrašu, bei nustatyti nuosavybės teisių pasibaigimo aplinkybes, t. y. kada ir kaip pareiškėjas perleido turtą kitiems asmenims. Pažymime, jog Socialinės paramos skyriaus darbuotojui peržiūrint pareiškėjo turimą ir anksčiau turėtą nekilnojamąjį turtą, dabartiniai turto savininkai Nekilnojamojo turto kadastro ir registro audito informacinės sistemos yra automatiškai informuojami apie jų valdomo turto registro išrašo peržiūrą. Analogiškas pranešimas gaunamas ir tais atvejais, kai pareiškėjo turtas ar jo priklausiniai yra valdomi bendrai su kitais asmenimis arba tikrinamas nekilnojamas daiktas turi kampinį adresą.“

4.2.4. „[Savivaldybės administracijos] filialas Aleksoto seniūnija, vadovaujantis [Savivaldybės administracijos] direktoriaus 2017 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. A-368 patvirtintais seniūnijos nuostatais, vykdydama pavestus uždavinius, atlieka statinių naudojimo priežiūrą. Taigi, aukščiau nurodyti veiksmai buvo atlikti vykdant tiesiogines [Savivaldybės administracijos] padalinių funkcijas.“

4.2.5. „Jeigu nesutinkate su [Savivaldybės administracijos] sprendimu, galite jį skųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

4.3. **Pareiškėjo 2017-07-31 pakartotinis kreipimasis „Dėl informacijos pateikimo“, adresuotas Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjai A. Sudžiuvieniui (kopija), kuriame nurodyta:**

4.3.1. „Prašau, remiantis Aleksoto seniūnijos atsakymu man dėl informacijos pateikimo apie asmens duomenų naudojimą 2017-07-21 Nr. 01-2-241, pateikti informaciją apie Jūsų gautą prašymą-paraišką mano ir/arba mano šeimos narių dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams, nurodant prašymo-paraiškos gavimo datą, suteiktą registracijos numerį bei sudarytos asmens bylos numerį, nes mano duomenimis nei aš, nei mano šeimos nariai jokios piniginės pašalpos į jus nesikreipė.“

4.3.2. „Taip pat prašau nurodyti, kuris konkrečiai darbuotojas užregistravo mano prašymą-paraišką, kada užregistravo, kuris konkrečiai kuruoja mano asmens bylą ir kuris tikrino mano nekilnojamo turto duomenis, prašau konkrečiai nurodyti, kada tiksliai tikrino ir tiksliai nurodyti, kurį turtą tikrino.“

4.3.3. „Kadangi pagal Socialinės paramos įstatymą, į mano prašymą-paraišką turi būti atsakyta, ar ji tenkinama ar ne per tam tikrą laiką nuo prašymo-paraiškos gavimo datos, o aš atsakymo jokio negavau, prašau tiksliai nurodyti kada, kokių adresu ir kas išsiuntė atsakymą į mano prašymą-paraišką dėl socialinės piniginės paramos gavimo.“

4.4. **Savivaldybės administracijos 2017-08-04 raštas Nr. 62-5-1703, adresuotas Pareiškėjui (kopija), kuriame nurodyta:**

4.4.1. „Pakartotinai atsakydami į Jūsų prašymą apie domėjimąsi Jums priklausančiu turtu [...], informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau vadinama – įstatymas), [...] piniginė socialinė parama teikiama įvertinus ne tik šeimos arba vieno gyvenančio asmens gaunamų pajamų dydį, bet ir nuosavybės teise turimą turtą, savivaldybių administracijų Socialinės paramos skyriaus specialistai nagrinėdami piliečių prašymus-paraiškas piniginei socialinei paramai gauti, nustatyta tvarka privalo įvertinti dėl piniginės socialinės paramos besikreipiančio asmens (toliau vadinama - pareiškėjas pajamų šaltinius ir valdomą turtą.“

4.4.2. „Savivaldybių administracijų Socialinės paramos skyriaus specialistai, vertindami pareiškėjo nekilnojamąjį turtą, privalo susipažinti ne tik su mėnesio, einančio prieš prašymo paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimo turto sąrašu, bet ir anksčiau turėto nekilnojamojo turto sąrašu (su istorija), kad nustatyti nuosavybės teisių pasibaigimo aplinkybes, t. y. kada (nustatant datą) ir kokių pagrindų (dovanojimo sutartimi, pirkimo-pardavimo sutartimi ir kt.) pareiškėjas perleido turtą kitiems asmenims. Minėtos aplinkybės vertinamos, siekiant nustatyti, ar asmuo turi teisę į būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas (per 6 mėnesius iki kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos neperleido nuosavybėn kitam asmeniui turimo turto).“

4.4.3. „Pažymime, jog Socialinės paramos skyriaus darbuotojui peržiūrint pareiškėjo turimą ir anksčiau turėtą nekilnojamąjį turtą, dabartiniai turto savininkai Nekilnojamojo turto kadastro ir registro audito informacinės sistemos yra automatiškai informuojami apie jų valdomo turto registre išrašo peržiūrą. Analogiškas pranešimas gaunamas ir tais atvejais, kai pareiškėjo turtas ar jo priklausiniai yra valdomi bendrai su kitais asmenimis arba tikrinamas nekilnojamas daiktas turi kampinį adresą.“

4.4.4. „Jeigu nesutinkate su Savivaldybės administracijos sprendimu, galite jį skųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

5. Atkreiptinas dėmesys, jog Seimo kontrolierius, 2017-08-17 gavęs Pareiškėjo skundą, įvertino jame nurodytas aplinkybes ir nustatė, kad Pareiškėjo skunde keliami probleminiai klausimai

dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), tvarkant jo asmens duomenis, yra susiję su Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdoma veikla ir funkcijomis. Atsižvelgdamas į tai, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, Seimo kontrolierius 2017-09-06 raštu Nr. 4D-2017/2-1173/3D-2628 Pareiškėjo skundo dalį dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai pažeidusių Asmens duomenų apsaugos įstatyme įtvirtintas nuostatas, persiuntė nagrinėti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijai, prašydamas įvertinti Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes dėl Savivaldybės administracijoje galimai pažeidžiamų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų tvarkant Pareiškėjo asmens duomenis, prireikus imtis priemonių galimiems pažeidimams išsiaiškinti ir pašalinti bei pateikti Pareiškėjui motyvuotą bei teisės aktų nuostatomis pagrįstą atsakymą (atsakymo kopiją pateikti Seimo kontrolieriui).

6. Atsižvelgdama į tai, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija 2017-11-16 raštu Nr. 2R-72B(2.13.) informavo Pareiškėją ir Seimo kontrolierių, jog: „[...] priėmė sprendimą dėl [Pareiškėjo] 2017 m. rugpjūčio 14 d. skundo, kurį nagrinėti pagal kompetenciją dalyje dėl [Savivaldybės administracijos] veiksmų [...] galimai neteisėtai renkant [Pareiškėjo] asmens duomenis iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko 2017-09-06 raštu Nr. 4D-2017/2-1173/3D-2628 persiuntė Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius [...]“

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2017-11-16 sprendime Nr. 3R-440(2.13-1.) (kopija), be kita ko, nurodyta:

„[...] Vadovaujantis Lietuvos respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 51 straipsnio 2 punktu [Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija] **nusprendžia:**

1. Pareiškėjo 2017-08-14 skundą dalyje dėl [Savivaldybės administracijos] veiksmų [...] galimai neteisėtai renkant Pareiškėjo asmens duomenis iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko atmesti.
2. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją. [...].“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

7. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius kreipėsi į **Savivaldybės administraciją**.

8. Iš Savivaldybės administracijos pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

8.1. „[...] Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija išnagrinėjo Pareiškėjo 2017 m. rugpjūčio 14 d. prašyme „Dėl informacijos pateikimo“ ir [Seimo kontrolieriaus 2017-09-06 rašte Nr. 4D-2017/2-1173/3D-2628] nurodytas aplinkybes, ir konstatavo, kad buvę Socialinės paramos skyriaus ir Aleksoto seniūnijos darbuotojai (L. Žagarienė ir S. Kubilius) VĮ Registrų Nekilnojamojo turto registrų duomenų bazėje duomenis tikrino teisėtai, neviršydami savo kompetencijų, vykdydami jiems priskirtas viešojo administravimo funkcijas, nagrinėjant juridinių asmenų ar piliečių prašymus.“

8.2. „Pareiškėjui atsakymai buvo parengti laiku, teisės aktų nustatytais terminais. Komisija pripažįsta, jog atsakymai jam buvo teikiami formalūs, remiantis vien teisės aktų nustatytais normomis, tačiau tik todėl, kad buvo siekiama neatskleisti kitų asmenų, t. y. juridinių asmenų ar piliečių asmens duomenų dėl jų prašymų nagrinėjimo, kadangi yra pasižadėję laikyti asmens duomenų paslaptį.“

8.3. „Pareiškėjui informacija buvo teikiama vadovaujantis LR Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu. [...]. Pareiškėjos A asmens duomenų dėl kompensacijų gavimo nenurodė vadovaujantis LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis.“

8.4. „Socialinės paramos skyriui 2017 m. rugpjūčio 23 d. A pateikus papildomus dokumentus, pasirašytus su Pareiškėju 2014 m. balandžio 15 d., tapo aišku, kad turimas turtas buvo perleistas Pareiškėju. Atkreiptinas dėmesys, kad A besikreipiant dėl kompensacijų, bus pakartotinai (vieną kartą metuose) tikrinami VĮ Registrų centro duomenys apie jos turimą ir/ar turėtą nekilnojamą turtą, todėl automatiškai bus užfiksuotas pakartotinas domėjimasis turtu, kurį šiuo metu valdo [Pareiškėjas], kadangi bus patikrinama visa buvusi A nekilnojamojo turto istorija (visi buvę ir esami turto valdytojai) ir tokiu būdu iš VĮ Registrų centro Pareiškėjas ir toliau gaus informaciją, kad domėtasi turtu, kurį šiuo metu jis valdo.“

8.5. „[...] Nekilnojamojo turto duomenų bazė neturi techninių galimybių parinkti konkrečių duomenų peržiūrėjimo laikotarpį, todėl Savivaldybės administracija, kaip duomenų bazės naudotoja, nuo jos nepriklausančių aplinkybių, tikrindama A turtą, automatiškai gauna ir kitus duomenis, t. y. ir [Pareiškėjo] duomenis.“

8.6. „Buvęs Aleksoto seniūnijos vyriausiasis specialistas Sigitas Kubilius, vykdydamas jam nustatytas viešojo administravimo funkcijas statinių naudojimo priežiūros srityje, tikrino duomenis, susijusius su nekilnojamoju turtu, esančiu [...], nagrinėjant fizinių ir juridinių asmenų skundus dėl statinių priežiūros ar naudojimo klausimais. Komisija, išnagrinėjusi surinktus dokumentus iš Aleksoto seniūnijos ir Socialinės paramos skyriaus, išklausiusi komisijos posėdyje Socialinės paramos skyriaus vedėjos Anos Sudžiuvienės paaiškinimą, pasiūlė Savivaldybės administracijos direktoriui Gintarui Petrauskui nepradėti įtariamų tarnybinio nusižengimo ar darbo drausmės tyrimo procedūrų Socialinės paramos skyriaus ar Aleksoto seniūnijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, bet įpareigoti Socialinės paramos skyriaus vedėją Aną Sūdžiuvienę ir Aleksoto seniūnę Liukreciją Navickienę piliečiams atsakymus parengti aiškiai, pagrįstai bei motyvuotai atsakyti į jų keliamus klausimus. [Savivaldybės administracijos] direktorius pritarė komisijos siūlymui. [...].“

8.7. **2017-10-12 Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-08-22 įsakymu Nr. A1-1239 sudarytos komisijos X 2017-08-14 prašyme nurodytoms aplinkybėms išnagrinėti išvadoje Nr. 12-5-35 (kopija) nurodyta:**

8.7.1. „Savivaldybės administracijos direktorius Gintaras Petrauskas 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. A1-1239 sudarė komisiją Pareiškėjo 2017 m. rugpjūčio 14 d. prašyme nurodytoms aplinkybėms išnagrinėti (toliau – komisija) [...]. Tyrimas pradėtas 2017 m. rugpjūčio 23 d., baigtas 2017 m. spalio 12 dieną. [...].“

8.7.2. **„Komisija išnagrinėjo gautą medžiagą ir nustatė šias faktines aplinkybes:**

1. **Pareiškėjas 2017 m. rugpjūčio 14 d. prašyme nurodo, kad „[...] 2017-06-07 raštu kreipiausi į Kauno miesto savivaldybės administraciją dėl asmens duomenų naudojimo pateikimo, nes [vadovaujantis] Registrų centro išrašu, mano turtas Savivaldybės darbuotojų buvo tikrintas 4 kartus, parašiau 4 laiškus, tačiau atsakymą gavau tik į vieną iš jų, negaliu pasakyti į kurį, nes nepateiktas joks gavimo ir registracijos numeris, atsakymas buvo parašytas 2017-07-21 Nr. 01-2-241, ir jį pateikė [...] Aleksoto seniūnija [...], jis visiškai neatitiko prašomos informacijos ir buvo neaišku, apie ką ir kam skirtas [...]. Todėl Socialinės paramos skyriaus vedėjai [išsiuoniau] pakartotiną prašymą dėl informacijos suteikimo ir nurodžiau konkrečiai ir aiškiai, kokios informacijos aš prašau [...]. 2017-08-04 gavau dokumentą Nr. 62-5-1703 [...], kuriame [...] į mano prašymą atsakė vėl visai ne tai, ko aš prašiau, šiame rašte, kiek supratau, lyg ir ne aš buvau socialinės paramos prašytojas (kaip buvo nurodyta pirmame atsakyme) bet lyg ir kitas asmuo, tačiau turtas, kaip [nurodoma] atsakyme, turėjo būti tikrinamas už praėjusius 6 mėnesius, o mano turtas paskutinis įgytas 2014 metais, tad mano duomenys niekur neturėjo užsifikuoti, nes darbuotojas, tikrindamas turtą, turėjo įvesti tik pusės metų datas daromoje užklausoje, dar labiau man keista, kad**

buvo tikrinamas ne visas mano turtas, o tik jo 1 dalis. [...]. [Todėl prašau patikrinti [Socialinės paramos skyriaus vedėjos Anos Sudžiuvienės] kompetencijas ir įpareigoti ją pateikti man tokią informaciją, kurios aš ir prašau].“

2. Pareiškėjas 2017 m. birželio 7 d. prašymuose [2017 m. birželio 7 d. prašymus Pareiškėjas Klientų aptarnavimo skyriuje pateikė 2017 m. birželio 14 d. keturiuose lapuose, kurie užregistruoti vienu numeriu R13-1044] [...] nurodė, kad:

2.1. „Remiantis valstybės įmonės Registrų centro man pateikta informacija, Jūs 2016-11-29, 15:54:52 val. elektroninių ryšių priemonėmis Nekilnojamojo turto registre domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turtu-žemės sklypu su statiniais, esančiais [...]. Man pateiktoje VĮ Registrų centro informacijoje taip pat nurodyta, kad norėdamas gauti paaiškinimą, kokie buvo domėjimosi mano turtu tikslai, turiu raštu kreiptis į besidomėjusį asmenį ar organizaciją. Todėl, kad įsitikinčiau, ar renkant apie mane informaciją nebuvo pažeisti teisės aktų, reglamentuojančių asmens ir registro duomenų apsaugą reikalavimai bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, prašau man raštu paaiškinti, kokių tikslų domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turtu.“

2.2. „Remiantis valstybės įmonės Registrų centro man pateikta informacija, Jūs 2016-12-05, 10:39:05 val.; 2016-12-05, 10:39:18 val.; 2016-12-05, 10:39:29 val. elektroninių ryšių priemonėmis Nekilnojamojo turto registre domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turtu-žemės sklypu su statiniais, esančiais [...] [...]“ (toliau tekstas kaip pirmame prašyme).

2.3. „Remiantis valstybės įmonės Registrų centro man pateikta informacija, Jūs 2017-01-11, 15:37:15 val. elektroninių ryšių priemonėmis Nekilnojamojo turto registre domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turtu-žemės sklypu su statiniais, esančiais [...] [...]“ (toliau tekstas kaip pirmame prašyme).

2.4. „Remiantis valstybės įmonės Registrų centro man pateikta informacija, Jūs 2017-02-13, 09:39:09 val. elektroninių ryšių priemonėmis Nekilnojamojo turto registre domėjotės man priklausančiu nekilnojamu turu-žemės sklypu su statiniais, esančiais [...] [...]“ (toliau tekstas kaip pirmame prašyme). [...].

[Bendro atsakymo parengimui į Pareiškėjo 2017-06-07 prašymus Socialinės paramos skyrius 2017 m. birželio 28 d. raštu Nr. 62-3-715 „Dėl informacijos pateikimo“ Aleksoto seniūnijai pateikė informaciją. [...]. Aleksoto seniūnija 2017 m. liepos 21 d. raštu Nr. 01-2-241 „Dėl informacijos apie asmens duomenų naudojimą pateikimą“ Pareiškėjui parengė atsakymą].

3. **Socialinės paramos skyrius 2017 m. birželio 28 d. raštu Nr. 62-3-715 „Dėl informacijos pateikimo“, bendro atsakymo parengimui į Pareiškėjo 2017-06-07 prašymus Aleksoto seniūniją informavo, kur nurodė, kad:**

„Atsakydami į prašymą apie domėjimąsi Pareiškėjui priklausančiu turtu [...], informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau vadinama – įstatymas), piniginė socialinė parama teikiama įvertinus ne tik šeimos arba vieno gyvenančio asmens gaunamų pajamų dydį, bet ir nuosavybės teise turimą turtą, savivaldybių administracijų Socialinės paramos skyriaus specialistai, nagrinėdami piliečių prašymus-paraiškas piniginei socialinei paramai gauti, nustatyta tvarka privalo įvertinti dėl piniginės socialinės paramos besikreipiančio asmens (toliau vadinama – pareiškėjas) pajamų šaltinius ir valdomą turtą.

Vadovaujantis įstatymo 14 straipsnio 1 ir 2 dalimis, kreipdamasis dėl piniginės socialinės paramos, pareiškėjas be kitų duomenų apie save ir šeimos narius, turi pateikti ir duomenis apie turimą turtą, t. y. mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimą turtą ir tai patvirtinančius dokumentus.

Pažymėtina, jog remiantis minėto įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, skiriant piniginę socialinę paramą, į šeimos arba vieno gyvenančio asmens turtą taip pat įskaitoma per piniginės socialinės paramos teikimo laikotarpį, praėjusį nuo paskutinio duomenų apie turtą pateikimo,

perleisto nuosavybėn kitam asmeniui įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodyto turto arba jo dalies vertė, kuri nenurodoma kaip šeimos arba vieno gyvenančio asmens nuosavybėn įsigyto naujo turto vertė ar gautos piniginės lėšos. Vadinasi, savivaldybių administracijų Socialinės paramos skyriaus specialistai, vertindami pareiškėjo nekilnojamąjį turtą, privalo susipažinti ne tik su mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimo turto sąrašu, bet ir anksčiau turėto nekilnojamojo turto sąrašu, bei nustatyti nuosavybės teisių pasibaigimo aplinkybes, t. y. kada ir kaip pareiškėjas perleido turtą kitiems asmenims. Pažymime, jog Socialinės paramos skyriaus darbuotojui peržiūrint pareiškėjo turimą ir anksčiau turėtą nekilnojamąjį turtą, dabartiniai turto savininkai Nekilnojamojo turto kadastro ir registro audito informacinės sistemos yra automatiškai informuojami apie jų valdomo turto registro išrašo peržiūrą. Analogiškas pranešimas gaunamas ir tais atvejais, kai pareiškėjo turtas ar jo priklausiniai yra valdomi bendrai su kitais asmenimis arba tikrinamas nekilnojamasis daiktas turi kampinį adresą.

Aukščiau nurodyti veiksmai buvo atlikti vykdant tiesiogines skyriaus funkcijas, siekiant išnagrinėti ir priimti teisingą sprendimą. [...]“ [...].

7. Pareiškėjas 2017 m. liepos 31 d. pateikė prašymą Socialinės paramos skyriui (Socialinės paramos skyriuje gautas 2017-08-02 reg. Nr. 62-6-124) [pažymos 4.3 punktas]. [...].

8. Socialinės paramos skyrius 2017 m. rugpjūčio 4 d. raštu Nr. 62-5-1703 „Dėl informacijos pateikimo“ [atsakė] į Pareiškėjo 2017-07-31 prašymą (us) [...]. [...].

9. Pareiškėjas 2017 m. liepos 31 d. pateikė prašymą (Klientų aptarnavimo skyriuje gautas 2017-08-02, reg. Nr. R13-1302), kuriame prašo „[...] pateikti informaciją, kodėl man pateiktus kelis užklausimus Jūsų įstaigai, dėl domėjimosi mano nekilnojamu turtu, į juos atsakyta nebuvo, [...].

[...] prašau paaiškinti, kodėl gavęs atsakymą 2017-07-21 Nr. 01-2-241 į kažkurį vieną užklausimą, nežinau į kurį, nes jame nėra parašyta gavimo registracijos žymos, [...]“

10. Savivaldybės administracija 2017 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. (33.205)R-2841 „Dėl informacijos pateikimo“ Pareiškėją informavo, kad „[...] į Jūsų pateiktus keturis paklausimus, gautus 2017 m. birželio 14 d. ir registruotus Savivaldybės administracijoje (reg. Nr. R13-1044), buvo atsakyta Savivaldybės administracijos filialo Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 raštu Nr. 01-2-241, kuriame nurodoma, kokiais tikslais buvo naudojami asmens duomenys. [...].“

11. VĮ Registrų centro elektroniniu būdu 2017 m. liepos 15 d. pateiktoje informacijoje nurodyta, kad 2016 m. lapkričio 29 d., 2017 m. sausio 11 d. ir 2017 m. vasario 13 d. Pareiškėjo nekilnojamu turtu domėjosi buvęs Aleksoto seniūnijos vyriausiasis specialistas Sigitas Kubilius, 2016 m. gruodžio 5 d. buvusi Socialinės paramos skyriaus Asmenų aptarnavimo poskyrio specialistė Laimutė Žagarienė.

Savivaldybės administracijoje vykdant struktūrinius pertvarkymus, Aleksoto seniūnijos vyriausiasis specialistas Sigitas Kubilius ir Socialinės paramos skyriaus Asmenų aptarnavimo poskyrio specialistė Laimutė Žagarienė 2017 m. balandžio 14 d. atleisti iš darbo. [...].

14. VĮ Registrų centras (tiekėjas) ir Kauno miesto savivaldybės administracija (gavėjas) 2006 m. kovo 2 d. pasirašė Nekilnojamojo turto registro duomenų teikimo internetu sutartį Nr. DT-583/06, pagal kurią tiekėjas įsipareigojo teikti gavėjui duomenis gavėjo nuostatuose numatytais funkcijoms vykdyti. [...].

16. Socialinės paramos skyriaus vedėja Ana Sudžiuvienė komisijos posėdyje paaiškino, kad vykdant [Socialinės paramos skyriaus] nuostatuose nustatytas funkcijas, sprendžiant klausimus, susijusius su besikreipiančiuoju pareiškėju, t. y. gauti informaciją pagal sudarytą Nekilnojamojo turto registro duomenų teikimo internetu sutartį iš VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registrų duomenų bazės apie jo valdomą ar anksčiau valdytą nekilnojamąjį turtą nėra techninių galimybių, kadangi Socialinės paramos skyriaus specialistui, vykdančiam nustatytas funkcijas, pateikus užklausą VĮ Registrų centrui pateikti informaciją apie besikreipiančiojo pareiškėjo nekilnojamąjį

turtą su istorija, jeigu jis tą turtą jau yra perleidęs kitam asmeniui, informacija gaunama ir apie dabartinį šio nekilnojamojo turto valdytoją. [...].

Į Savivaldybės administraciją Pareiškėjas ir (ar) jo šeimos nariai 2016 – 2017 metų laikotarpiu dėl socialinės paramos gavimo nesikreipė. Tačiau Socialinės paramos skyriui Prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti yra pateikusi A (Socialinės paramos skyriuje 2016-12-05 gautas [pagal nustatytą SP-4(A) formą], kuri 2014 m. balandžio 15 d. nekilnojamąjį turtą žemės sklypą (us) su statiniais, esančius [...], padovanojo Pareiškėjui.

Socialinės paramos skyriaus darbuotojai Pareiškėjo nekilnojamuoju turtu, esančiu [...], 2016-12-05 nesidomėjo. Buvusi Socialinės paramos skyriaus specialistė Laimutė Žagarienė, vykdydama jai nustatytas funkcijas, 2016 m. gruodžio 5 d. gavusi pareiškėjos A Prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti, teisės aktų nustatyta tvarka, tikrino VĮ Registrų centro duomenų bazėje duomenis apie pareiškėjos turimą ar turėtą nekilnojamąjį turtą su istorija.

Socialinės paramos skyriaus vedėja Ana Sudžiuvienė komisijos posėdyje nurodė, kad [...] sprendžiant klausimus, susijusius su besikreipiančiuoju pareiškėju, t. y. gauti informaciją pagal sudarytą Nekilnojamojo turto registro duomenų teikimo internetu sutartį iš VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registrų duomenų bazės [...] tik apie besikreipiančiojo valdomą ar anksčiau valdytą nekilnojamąjį turtą nėra techninių galimybių. Socialinės paramos skyriaus specialistui [...] pateikus užklausa VĮ Registrų centrui pateikti informaciją apie besikreipiančiojo pareiškėjo nekilnojamąjį turtą su istorija, jeigu jis tą turtą jau yra perleidęs kitam asmeniui, informacija pateikiama ir apie šio nekilnojamojo turto dabartinį valdytoją. [...].

Vadovaujantis LR Socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu, teisę į kompensaciją turi asmenys, kurių nuosavybės teise turimo turto, nurodyti įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Kai asmuo kreipiasi dėl kompensacijos pirmą kartą, vertinamas mėnesio, einančio prie prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimas turtas. Šie duomenys, jeigu nėra pasikeitimų, pateikiami kas 12 mėnesių (įstatymo 20 str. 4 dalis). Pareiškėja A dėl kompensacijų į Socialinės paramos skyrių kreipiasi ne pirmą kartą (nepertraukiamai nuo 2005 m.), todėl buvo vertinamas jos turimas ir turėtas turtas. VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registrų duomenų bazėje patikrinti tik prieš 6 mėnesius turėtą nekilnojamąjį turtą nėra techninių galimybių pasirenkant tik tam tikrą laikotarpį, pateiktoje formoje matosi duomenys apie nuosavybės teisę priklausančią nekilnojamąjį turtą, perleistą kitam asmeniui. Pateiktoje formoje nėra nurodoma turto perleidimo data. Siekiant nustatyti, kada (data) buvo perleistas turtas kitam asmeniui, yra iš naujo peržiūrimas išrašas apie A turėtą įregistruotą turtą. Pasikeitus perleisto turto savininkui, Nekilnojamojo turto kadastro ir registro auditu informacinės sistemos automatiškai informuoja naująjį turto savininką apie registro išrašo peržiūrą. Pažymime, kad Socialinės paramos skyrius nesidomėjo Pareiškėjui priklausančiu nekilnojamuoju turtu, o tik tikrino duomenis, kada A perleido (siekiant nustatyti sandorio datą) jai priklausančią nuosavybę. [...].

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės administracijos darbuotojai VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre nurodytomis datomis duomenis rinko teisėtai vykdydami jiems nustatytas viešojo administravimo funkcijas, nagrinėjant ir sprendžiant klausimus, susijusius su juridinių asmenų ar piliečių prašymais. Pažymėtina, kad tiek Aleksoto seniūnijos darbuotojai, tiek Socialinės paramos skyriaus darbuotojai, siekdami išvengti kitų asmens duomenų paviešinimo, kadangi yra įsipareigoję saugoti asmens duomenis, Pareiškėjui parengė atsakymus remiantis teisės aktuose nustatytomis nuostatomis. Komisija posėdyje atkreipė Socialinės paramos skyriaus vedėjos Anos Sudžiuvienės dėmesį, kad ateityje atsakymus piliečiams parengti remiantis ne vien tik teisės aktų nuostatomis, tačiau suteikti jiems prašomą konkrečią informaciją pagrįstai, aiškiai ir motyvuotai atsakant į jų keliamus klausimus. [...].

[...], Nekilnojamojo turto duomenų bazė neturi techninių galimybių parinkti konkrečių duomenų peržiūrėjimo laikotarpį, todėl Kauno miesto savivaldybės administracija, kaip duomenų

bazės naudotoja, nuo jos nepriklausančių aplinkybių, tikrindama A turtą, automatiškai gauna ir kitus duomenis, t. y. ir [Pareiškėjo] duomenis.

Atsižvelgiant į išdėstytą, komisija konstatuoja, kad Socialinės paramos skyriaus ir Aleksoto seniūnijos darbuotojai VĮ Registrų Nekilnojamojo turto registrų duomenų bazėje duomenis tikrino teisėtai, neviršydami savo kompetencijų, vykdydami jiems priskirtas viešojo administravimo funkcijas, nagrinėjant juridinių asmenų ar piliečių prašymus. [Pareiškėjui] atsakymai buvo parengti laiku, teisės aktų nustatytais terminais, tačiau pripažįsta, jog jam atsakymai buvo teikiami formalūs, remiantis vien teisės aktų nustatytais normomis, tačiau tik todėl, kad buvo siekiama neatskleisti kitų asmenų, t. y. juridinių asmenų ar piliečių asmens duomenų, dėl jų prašymų nagrinėjimo, kadangi yra pasižadėję laikyti asmens duomenų paslaptį, ir siūlo Savivaldybės administracijos direktoriui Gintarui Petrauskui:

1. Nepradėti įtariamų tarnybinio nusižengimo ar darbo drausmės tyrimo procedūrų Socialinės paramos skyriaus ar Aleksoto seniūnijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį.

2. Įpareigoti Socialinės paramos skyriaus vedėją Aną Sūdžiuvienę ir Aleksoto seniūnę Liukreciją Navickienę piliečiams atsakymus parengti aiškiai, pagrįstai bei motyvuotai atsakyti į jų keliamus klausimus.“

8.8. Savivaldybės administracijos 2017-10-20 rašte Nr. (33.205)2-3377, adresuotame Pareiškėjui (kopija), nurodyta:

8.8.1. „[...] Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija išnagrinėjo Jūsų 2017 m. rugpjūčio 14 d. prašyme „Dėl informacijos pateikimo“ nurodytas aplinkybes ir konstatavo, kad buvę Socialinės paramos skyriaus ir Aleksoto seniūnijos darbuotojai [...] VĮ Registrų Nekilnojamojo turto registrų duomenų bazėje duomenis tikrino teisėtai, neviršydami savo kompetencijų, vykdydami jiems priskirtas viešojo administravimo funkcijas, nagrinėjant juridinių asmenų ar piliečių prašymus. Atsakymai Jums buvo parengti laiku, teisės aktų nustatytais terminais. Tačiau komisija pripažino, jog atsakymai jums buvo teikiami formalūs, remiantis vien teisės aktų nustatytais normomis, bet tik todėl, kad buvo siekiama neatskleisti kitų asmenų, t. y. juridinių asmenų ar piliečių asmens duomenų dėl jų prašymų nagrinėjimo, nes darbuotojai yra pasižadėję laikyti asmens duomenų paslaptį.“

8.8.2. „Pareiškėjai A pateikus Socialinės paramos skyriui papildomus dokumentus, pasirašytus su Jumis 2014 m. balandžio 15 d., tapo aišku, kad turimas turtas buvo perleistas Jums. Atkreiptinas dėmesys, kad A besikreipiant į Socialinės paramos skyrių dėl kompensacijų, bus pakartotinai (vieną kartą metuose) tikrinami VĮ Registrų centro duomenys apie jos turimą ir/ar turėtą nekilnojamą turtą. Todėl automatiškai bus užfiksuotas pakartotinas domėjimasis turtu, kurį Jūs šiuo metu valdote, kadangi bus patikrinama visa buvusi A nekilnojamojo turto istorija (visi buvę ir esami turto valdytojai) ir tokiu būdu VĮ Registrų centras Jus ir toliau informuos, kad domėtasi turtu.“

8.8.3. „[...], Nekilnojamojo turto duomenų bazė neturi techninių galimybių parinkti konkretų duomenų peržiūrėjimo laikotarpį, todėl Savivaldybės administracija, kaip duomenų bazės naudotoja, nuo jos nepriklausančių aplinkybių, tikrindama A turtą, automatiškai gauna ir kitus duomenis, t. y. ir Jūsų duomenis.“

8.8.4. „Buvęs Aleksoto seniūnijos vyriausiasis specialistas Sigitas Kubilius, vykdydamas jam nustatytas viešojo administravimo funkcijas statinių naudojimo priežiūros srityje, tikrino duomenis, susijusius su nekilnojamoju turtu, esančiu [...], nagrinėjant fizinių ir juridinių asmenų skundus ir/ar prašymus dėl statinių priežiūros ar naudojimo klausimais.“

8.8.5. „Komisija, išnagrinėjusi surinktus dokumentus iš Aleksoto seniūnijos ir Socialinės paramos skyriaus, išklausiusi Socialinės paramos skyriaus vedėjos Anos Sūdžiuvienės paaiškinimą, pasiūlė nepradėti įtariamų tarnybinio nusižengimo ar darbo drausmės tyrimo procedūrų Socialinės paramos skyriaus ar Aleksoto seniūnijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal

darbo sutartį, bet įpareigojo Socialinės paramos skyriaus vedėją Aną Sūdžiuvienę ir Aleksoto seniūnę Liukreciją Navickienę piliečiams atsakymus parengti aiškiai, pagrįstai bei motyvuotai atsakyti į jų keliamus klausimus. [Savivaldybės administracijos] direktorius komisijos siūlymui pritarė.“

8.8.6. „Jeigu nesutinkate su Savivaldybės administracijos sprendimu, jį galite skųsti per 1 mėnesį Kauno apygardos administraciniam teismui, esančiam A. Mickevičiaus g. 8A, Kaune, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

9. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

9.1. **Istatymai:**

9.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnio 1 dalis – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

20 straipsnio 3 dalis – „Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas (adresuojama), ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Informacija Seimo kontrolieriui pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.“

9.1.2. *Vietos savivaldos įstatyme* nustatyta:

6 straipsnis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...] 21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka; [...] 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas; [...]“

30 straipsnio 1 dalis – „Savivaldybės administracija yra savivaldybės įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai). [...]“

31 straipsnio 11 dalis – „Seniūnas tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui, [...]“

9.1.3. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme* nustatyta:

4 straipsnio 1 dalis – „Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.“

6 straipsnis – „Institucija, teikdama dokumentus, vadovaujasi šiais principais: 1) *dokumentų išsamumo* – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys dokumentai; 2) *dokumentų tikslumo* – pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus; 3) *teisėtumo* – institucijos veiksmai teikiant dokumentus grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; [...] 5) *pagalbos* – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus; [...]“

9.1.4. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...] 13) *išsamumo*. Šis principas reiškia,

kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.“

9.1.5. *Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme* nustatyta:

23 straipsnio 2 dalis – „Duomenų valdytojas privalo sudaryti sąlygas duomenų subjektui įgyvendinti šiame straipsnyje nustatytas teises, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai reikia užtikrinti: [...]; 5) duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsauga.“

9.2. **Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ministerijų teisės aktai:**

9.2.1. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* reglamentuojama:

34 punktas – „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje.“

35 punktas – „Jeigu asmens prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų užregistravimo institucijoje, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 34 punkte nustatytą terminą, institucija nedelsdama išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

45 punktas – „Į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu. [...].“

47 punktas – „Atsakymai parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį: [...]; 47.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...].“

9.2.3. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 patvirtintose *Dokumentų rengimo taisyklėse* reglamentuojama:

38 punktas – „Gauto dokumento nuorodą sudaro žodis „Į“, dokumento, į kurį atsakoma, data ir registracijos numeris, [...]. Jei gauto dokumento registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento data ir dokumento rūšies pavadinimas, [...]. Jei gauto dokumento datos ir registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento gavimo data, [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

10. **Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika**

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004-12-13 nutarime (byla Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03), be kita ko, nurodyta:

„[...] Konstitucijoje įtvirtintas *teisinės valstybės* principas, be kitų reikalavimų, suponuoja ir tai, kad turi būti užtikrintos žmogaus teisės ir laisvės, kad visos valstybės valdžią įgyvendinančios ir kitos valstybės ir savivaldybių institucijos, visi pareigūnai turi veikti remdamiesi teise, paklusdami Konstitucijai ir teisei, kad Konstitucija turi aukščiausią teisinę galią ir kad visi teisės aktai turi atitikti Konstituciją. [...].

[...] valstybės tarnybos lojalumo Lietuvos valstybei konstitucinis imperatyvas valstybės tarnybai kelia ypatingus reikalavimus. Valstybės tarnautojai ne tik privalo patys nepažeisti Konstitucijos ir teisės, bet ir turi pareigą imtis visų reikalingų pozityvių veiksmų saugant Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką.“

11. **Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika**

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartyje (administracinė byla Nr. A⁵⁰²-1605/2012), be kita ko, nurodyta:

„[...]. Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidiarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

Tyrimo išvados

12. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–8 punktai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 9 punkte, į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktiką, nurodytą pažymos 10 punkte, bei į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, nurodytą pažymos 11 punkte, konstatuotina:

Seimo kontrolierius gavo Pareiškėjo skundą dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai pažeidusių Asmens duomenų apsaugos įstatyme įtvirtintas nuostatas, ir nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi raštu bei teikiant Pareiškėjui informaciją apie jo asmens duomenų naudojimą.

Kas sietina su Pareiškėjo skundžiamais Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais, galimai pažeidusiais Asmens duomenų apsaugos įstatyme įtvirtintas nuostatas, Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsniu, 2017-09-06 raštu Nr. 4D-2017/2-1173/3D-2628 Pareiškėjo skundo dalį dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai pažeidusių Asmens duomenų apsaugos įstatyme įtvirtintas nuostatas, persiuntė nagrinėti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijai.

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija išnagrinėjo persiustą Pareiškėjo skundo dalį dėl pirmiau minėtų Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), 2017-11-16 priėmė sprendimą Nr. 3R-440(2.13-1.) ir apie tai 2017-11-16 raštu Nr. 2R-72B(2.13.) informavo Pareiškėją ir Seimo kontrolierių (pažymos 6 punktas).

Pareiškėjo skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi raštu bei teikiant Pareiškėjui informaciją apie jo asmens duomenų naudojimą, priimta ir Seimo kontrolierių tirinama.

13. Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 21 ir 43 punktuose kaip vienos iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra įtvirtinta ***statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka ir socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme (toliau vadinama – Įstatymas), teikimas***. Vadovaujantis šio teisės akto 30 straipsnio 1 dalies nuostatomis, savivaldybės administracija yra savivaldybės įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai). Seniūnas tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui (Vietos savivaldos įstatymo 31 straipsnio 11 dalis).

Seimo kontrolierius pažymi, jog Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 13 punktuose įtvirtinti *įstatymo viršenybės* principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, taip pat *išsamumo* principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Pareiškėjo skundo tyrimui taip pat aktualios Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies nuostatos, reglamentuojančios, jog institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus. Vadovaujantis to paties teisės akto 6 straipsnyje įtvirtintomis teisės normomis, institucija, teikdama dokumentus, vadovaujasi *dokumentų tikslumo* principu, reiškiančiu, jog pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus, taip pat *pagalbos* principu, reiškiančiu, jog pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus, ir kt.

Seimo kontrolierius taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) 45 punkte nustatyta, kad į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu. Vadovaujantis Taisyklių 47.2 punkto nuostatomis, atsakymai parengiami atsižvelgiant į prašymo ***turinį***, t. y. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. Taisyklių 34 punkte nurodyta, kad asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami ***per 20 darbo dienu*** nuo prašymo užregistravimo institucijoje. Jeigu asmens prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų užregistravimo institucijoje, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 34 punkte nustatytą terminą, institucija nedelsdama išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis (Taisyklių 35 punktas).

14. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui nurodė, kad 2017-06-07 raštu kreipėsi į Savivaldybės administraciją „*dėl asmens duomenų naudojimo pateikimo, nes remiantis Registru centro išrašu, [Pareiškėjo] turtas Savivaldybės darbuotojų buvo tikrintas 4 kartus*“, ir kad Savivaldybės administracijai parašė „*4 laiškus, tačiau atsakymą [gavo] tik į vieną iš jų, [Pareiškėjas negali] pasakyti į kurį, nes nepateiktas joks gavimo ir registracijos numeris, atsakymas buvo parašytas 2017-07-21 Nr. 01-2-241, [...], jis visiškai neatitiko prašomos informacijos ir buvo neaišku apie ką ir kam skirtas*“ (pažymos 2.1 ir 2.2 punktai).

Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (dokumentų) nustatyta, kad Pareiškėjas **2017-06-14** Savivaldybei pateikė keturis savo 2017-06-07 kreipimuisi dėl informacijos apie jo asmens duomenų naudojimą pateikimo (toliau vadinama – 2017-06-07 Prašymai), kurie Savivaldybėje užregistruoti vienu numeriu R13-1044. 2017-06-07 Prašymuose Pareiškėjas prašė pateikti informaciją, koku tikslu Savivaldybės administracija elektroninių ryšių priemonėmis **2016-11-29**, **2016-12-05**, **2017-01-11** ir **2017-02-13** Nekilnojamojo turto registre domėjosi jam priklausančiu nekilnojamu turto (žemės sklypu su statiniais, esančiais [...], bei žemės sklypu su statiniais, esančiais [...]) (pažymos 8.7.2 punkto 2 papunktis).

Atsižvelgiant į tai ir siekiant parengti Pareiškėjui bendrą atsakymą į 2017-06-07 Prašymus, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius 2017-06-28 raštu Nr. 62-3-715 pateikė Savivaldybės administracijos filialui Aleksoto seniūnijai 2017-06-07 Prašymų nagrinėjimui reikalingą informaciją. Atitinkamai, Aleksoto seniūnija **2017-07-21** raštu Nr. 01-2-241 pateikė Pareiškėjui atsakymą (pažymos 4.2 punktas).

15. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui taip pat nurodė, kad „2017-07-31 socialinės paramos skyriaus vedėjai [išsiuntė] pakartotiną prašymą dėl informacijos suteikimo ir [nurodė] konkrečiai ir aiškiai, kokios informacijos [prašo]“, tačiau „2017-08-04 [gavo] dokumentą Nr. 62-5-1703 [...], kuriame minėta valstybės tarnautoja į [Pareiškėjo] prašymą atsakė vėl visai ne tai, ko [Pareiškėjas prašė]“ (pažymos 2.3 punktas).

Tyrimo metu nustatyta, jog Pareiškėjas, gavęs Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 atsakymą Nr. 01-2-241 ir susipažinęs su jame pateikta informacija, **2017-08-02** pateikė Savivaldybei pakartotinį kreipimąsi.

2017-08-02 Savivaldybėje gautu 2017-07-31 kreipimuisi (registracijos Nr. 62-6-124) Pareiškėjas prašė pateikti informaciją apie Pareiškėjo ir (ar) jo šeimos narių galimą (-us) kreipimąsi (-usis) į Savivaldybės administraciją dėl socialinės paramos gavimo pateikimo (pažymos 4.3 punktas). Atsižvelgdama į tai, Savivaldybės administracija **2017-08-04** raštu Nr. 62-5-1703 pateikė Pareiškėjui atsakymą į jo 2017-08-02 Savivaldybėje gautą 2017-07-31 kreipimąsi (pažymos 4.4 punktas).

16. Pareiškėjas skundo papildymo dokumentuose Seimo kontrolieriui pažymėjo, kad „2017-08-16 pakartotinai raštu [kreipėsi] į Savivaldybės administraciją dėl asmens duomenų naudojimo pateikimo [...] ir 2017-10-20 Nr. (33.205)1-3377 gavau atsakymą, kurio visiškai nepavadinčiau raštu, nes kažkokio rašliava [...]“ (pažymos 2.5 punktas).

Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (dokumentų) nustatyta, kad Savivaldybė **2017-08-16** gavo Pareiškėjo pakartotinį **2017-08-14** kreipimąsi, kuriame Pareiškėjas nurodė, kad jo netenkina Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 raštu Nr. 01-2-241 ir Savivaldybės administracijos 2017-08-04 raštu Nr. 62-5-1703 pateikti atsakymai, todėl prašė Savivaldybės administracijos direktoriaus „patikrinti [Socialinės paramos skyriaus vedėjos Anos Sudžiuvienės] kompetencijas ir įpareigoti ją pateikti [Pareiškėjui] tokią informaciją, kurios [Pareiškėjas] ir [prašė]“ (pažymos 8.7.2 punkto 1 papunktis).

Atsižvelgdama į tai, Savivaldybės administracija **2017-10-20** raštu Nr. (33.205)2-3377 pateikė Pareiškėjui atsakymą (pažymos 7.8 punktas).

17. *Tyrimo metu išnagrinėjus Seimo kontrolieriui pateiktą informaciją ir dokumentus, nustatyta, kad Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai, susiję su Pareiškėjo kreipimuisi nagrinėjimu ir atsakymų teikimu, skundo tyrimo atveju laikytini buvę nepakankamais, dėl to buvo pažeista Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą, kadangi:*

17.1. kas sietina su Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 atsakymu Nr. 01-2-241 Pareiškėjui, Seimo kontrolierius, tyrimo metu įvertinęs šio rašto turinį, nustatė, jog:

17.1.1. 2017-07-21 rašto Nr. 01-2-241 rekvizituose netiksliai pateikta gauto (u) dokumentu, į kurį (-uos) atsakoma, nuoroda, t. y. rašto, į kurį (-uos) atsakoma, data ir numeris. Aleksoto seniūnija šiame 2017-07-21 rašte nurodo, jog atsakoma į „2017-06-14 Nr. prašymą“. Seimo kontrolierius pažymi, jog iš šios gauto (u) dokumentų nuorodos nėra aišku, kad yra atsakoma į visus keturis 2017-06-07 Prašymus, o ne, pavyzdžiui, tik į vieną iš jų. Šiame kontekste atkreiptinas Savivaldybės administracijos dėmesys į Dokumentų rengimo taisyklių 38 punktą, kuriame nurodyta, jog gauto dokumento nuorodą sudaro žodis „I“, dokumento, į kurį atsakoma, data ir registracijos numeris. Jeigu gauto dokumento registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento data ir dokumento rūšies pavadinimas, o jeigu gauto dokumento datos ir registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento gavimo data (pažymos 9.2.3 punktas). Atsižvelgiant į tai, rengiant 2017-07-21 atsakymą Nr. 01-2-241, būtų buvę tikslinga prie gauto (u) dokumentų nuorodos nurodyti visus keturis 2017-06-14 Prašymus, į kuriuos pateikiamas atsakymas, tačiau tai atlikta nebuvo, kas vertintina kritiškai. Siūlytina Savivaldybės administracijai imtis papildomų priemonių, jog ateityje, Savivaldybės administracijai rengiant atsakymus į pareiškėjų kreipimusis, būtų laikomasi Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į reikalavimus dokumentų rekvizitams (rengiant atsakymus, tiksliai nurodyti dokumento (u), į kurį (-uos) atsakoma, gavimo datą (-as), registracijos Nr. ir pan.);

17.1.2. Seimo kontrolierius akcentuoja, jog Pareiškėjas 2017-06-07 Prašymuose prašė pateikti informaciją, kokiu tikslu Savivaldybės administracija konkrečiomis Pareiškėjos nurodytomis datomis (2016-11-29, 2016-12-05, 2017-01-11, 2017-02-13) elektroninių ryšių priemonėmis Nekilnojamojo turto registre domėjosi jam priklausančiu nekilnojamu turtu (žemės sklypu su statiniais, esančiais [...], bei žemės sklypu su statiniais, esančiais [...]). Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 atsakyme Nr. 01-2-241 nieko nepasisakoma apie tai, dėl kokių konkrečių priežasčių Nekilnojamojo turto registre buvo domėtasi Pareiškėjui nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamuoju turtu kiekvienu iš Pareiškėjo nurodytu atveju pirmiau minėtomis datomis, apsiribojant vien Įstatyme įtvirtintų nuostatų, susijusių su pinigine socialine parama, bei deklaratyvaus pobūdžio informacijos, jog „veiksmi buvo atlikti vykdant tiesiogines [Savivaldybės administracijos] padalinių funkcijas“, pateikimu, kas taip pat vertintina kritiškai.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodyta, kad duomenų valdytojas (šiuo konkrečiu atveju – Savivaldybės administracija) privalo sudaryti sąlygas duomenų subjektui įgyvendinti šiame straipsnyje nustatytas teises, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai reikia užtikrinti duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą. Kas sietina su Savivaldybės domėjimusi žemės sklypu bei jo statiniais, esančiais [...], Seimo kontrolieriui tyrimo metu pateiktuose paaiškinimuose Savivaldybės administracija nurodė, kad „buvo siekiama neatskleisti kitų asmenų, t. y. juridinių asmenų ar piliečių asmens duomenų dėl jų prašymų nagrinėjimo“ (pažymos 8.2 punktas). Iš Seimo kontrolieriui Savivaldybės administracijos pateiktų dokumentų (2017-10-12 Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-08-22 įsakymu Nr. A1-1239 sudarytos komisijos X 2017-08-14 prašyme nurodytoms aplinkybėms išnagrinėti išvados Nr. 12-5-35) taip pat nustatyta, kad Pareiškėjas ir (ar) jo šeimos nariai į Savivaldybės administraciją 2016 – 2017 metų laikotarpiu dėl socialinės paramos gavimo nesikreipė, tačiau pilietė A Socialinės paramos skyriui 2016-12-05 pateikė prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti, kuri 2014-04-15 padovanojo Pareiškėjui nekilnojamąjį turtą žemės sklypą (us) su statiniais, esančius [...] Atsižvelgiant į tai, buvusi Savivaldybės administracijos tarnautoja L. Žagarienė, vykdydama jai nustatytas funkcijas, 2016-12-05 gavusi minėtą pareiškėjos A prašymą-paraišką, tikrino VĮ Registrų centro duomenų bazėje duomenis apie A turimą (turėtą) nekilnojamąjį turtą su istorija (pažymos 8.7.2 punkto 16 papunktis). Kas sietina su Savivaldybės domėjimusi žemės sklypu bei jo statiniais, esančiais [...], Seimo kontrolieriui tyrimo metu pateiktuose paaiškinimuose Savivaldybės administracija nurodė, kad „buvęs Aleksoto seniūnijos vyriausiasis specialistas Sigitas Kubilius, vykdydamas jam nustatytas viešojo administravimo funkcijas statinių naudojimo priežiūros srityje, tikrino duomenis, susijusius su nekilnojamuoju

turtu, *esančiu [...], nagrinėjant fizinių ir juridinių asmenų skundus dėl statinių priežiūros ar naudojimo klausimais*“ (pažymos 8.6 punktą). Seimo kontrolierius akcentuoja, kad šiuos paaiškinimus Savivaldybės administracija pateikė tik Seimo kontrolieriui, tačiau apie tai nieko nepasisakoma Aleksoto seniūnijos 2017-07-21 raštu Nr. 01-2-241, pateiktame atsakyme Pareiškėjui į 2017-06-07 Prašymus, tokiu būdu pažeidžiant pirmiau minėtus *įstatymo viršenybės, išsamumo, dokumentų tikslumo, pagalbos, gero administravimo* principus. *Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės administracijai tikslinga imtis papildomų priemonių, jog ateityje, Savivaldybės administracijai nagrinėjant asmenų kreipimusis, atsakymai pareiškėjams būtų teikiami laikantis teisės aktuose įtvirtintų įstatymo viršenybės, išsamumo, dokumentų tikslumo, pagalbos bei gero administravimo principų.* Be to, tyrimo metu nenustatyta, kad Savivaldybės administracija, įgyvendindama Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą *tarnybinės pagalbos* principą, darbo tvarka būtų kreipusis į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją konsultacijos dėl 2017-06-07 Prašymuose prašomos informacijos pateikimo Pareiškėjui galimybių, kiek tai sietina su asmens duomenų teisine apsauga ir informacijos teikimo tretiesiems asmenims tvarka, kas taip pat vertintina kritiškai;

17.1.3. atsakymas 2017-07-21 raštu Nr. 01-2-241 į 2017-06-07 Prašymus buvo pateiktas *pavėluotai*, t. y. pažeidžiant Taisyklių 34 punkte įtvirtintą 20 darbo dienų terminą. Apie tai, kad Savivaldybėje būtų pratęstas 2017-06-07 Prašymų nagrinėjimo terminas bei apie tai informuotas Pareiškėjas, tyrimo metu nenustatyta. *Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės administracija tikslinga imtis papildomų priemonių tam, jog ateityje asmenų kreipimaisi Savivaldybės administracijoje būtų nagrinėjami laikantis teisės aktuose nustatytų terminų, o tais atvejais, kuomet asmenų kreipimaisi Savivaldybės administracijoje nagrinėjami ilgiau nei 20 darbo dienų, pareiškėjai būtų tinkamai informuojami, kad jų kreipimusi nagrinėjimo terminas yra pratęstas, motyvuotai nurodant pratęsimo priežastis;*

17.2. kas sietina su 2017-08-02 Savivaldybėje gauto Pareiškėjo 2017-07-31 kreipimosi (registracijos Nr. 62-6-124) nagrinėjimu ir Savivaldybės administracijos atsakymo į jį teikimu, tyrimo metu nustatyta, kad:

kaip nurodyta pažymos 15 punkte, Pareiškėjas pirmiau minėtu 2017-07-31 kreipimuisi prašė Savivaldybės administracijos pateikti informaciją apie Pareiškėjo ir (ar) jo šeimos narių galimą (-us) kreipimąsi (-usis) į Savivaldybės administraciją dėl socialinės paramos gavimo pateikimo, nurodydamas konkrečius klausimus (pažymos 4.3 punktą). Seimo kontrolierius, tyrimo metu įvertinęs Savivaldybės administracijos 2017-08-04 atsakymo Nr. 62-5-1703 Pareiškėjui į jo 2017-07-31 kreipimąsi turinį, nustatė, jog šiame atsakyme Savivaldybės administracijos neatsakė į Pareiškėjo kreipimesi pateiktus klausimus (nieko nepasisakė (nei patvirtino, nei paneigė), ar Savivaldybė yra gavusi Pareiškėjo ir (ar) jo šeimos narių paraišką-prašymą dėl piniginių socialinės paramos gavimo, nepateikė informacijos, kuris Savivaldybės administracijos tarnautojas, kada ir apie kurį Pareiškėjui nuosavybes teise priklausantį nekilnojamąjį turtą rinko duomenis Nekilnojamojo turto registre, taip pat nepateikė Pareiškėjui informacijos į jo 2017-07-31 kreipimesi nurodytą klausimą dėl atsakymo į Pareiškėjo prašymą-paraišką socialinei paramai gauti pateikimo), kas vertintina kritiškai. Pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos 2017-08-04 rašto Nr. 62-5-1703 turinys ir pateikti paaiškinimai iš esmės neatitinka Pareiškėjo 2017-07-31 kreipimesi nurodytų klausimų (prašomos informacijos) turinio. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Savivaldybės administracija imtis papildomų priemonių, jog ateityje, Savivaldybės administracijai nagrinėjant pareiškėjų kreipimusis, atsakymai būtų parengiami atsižvelgiant į kreipimusi turinį.

17.3. kas sietina su 2017-08-16 Savivaldybėje gauto Pareiškėjo 2017-08-14 kreipimosi nagrinėjimu ir Savivaldybės administracijos atsakymo į jį teikimu, tyrimo metu nustatyta, kad:

Pareiškėjas savo 2017-08-14 kreipimesi išreiškė abejones dėl pirmiau minėtus Savivaldybės atsakymus Pareiškėjui rengusių tarnautojų kompetencijos bei jų tinkamumo einamoms pareigoms užimti, kadangi, Pareiškėjo teigimu, 2017-07-21 raštu Nr. 01-2-241 bei 2017-08-04 raštu Nr. 62-5-1703 Savivaldybės pateikta informacija neatitiko Pareiškėjo prašomos informacijos. Kaip

nurodyta pažymos 16 punkte, 2018-08-14 kreipimesi Pareiškėjas prašė Savivaldybės administracijos direktoriaus „patikrinti [Socialinės paramos skyriaus vedėjos Anos Sudžiuvienės] kompetencijas ir įpareigoti ją pateikti [Pareiškėjui] tokią informaciją, kurios [Pareiškėjas] ir [prašė]“ (pažymos 8.7.2 punkto 1 papunktis). Remiantis tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateikta informacija, Savivaldybės administracijos direktorius 2017-08-22 įsakymu Nr. A1-1239 sudarė komisiją Pareiškėjo 2017-08-14 kreipimesi nurodytoms aplinkybėms išnagrinėti (toliau vadinama – Komisija). Komisija atliko tyrimą ir 2017-10-12 surašė išvadą Nr. 12-5-35, kurioje konstatavo, kad Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus ir Aleksoto seniūnijos darbuotojai Nekilnojamojo turto registrų duomenų bazėje duomenis tikrino „teisėtai, neviršydami savo kompetencijų, vykdydami jiems priskirtas viešojo administravimo funkcijas, nagrinėjant juridinių asmenų ar piliečių prašymus“, tačiau atsakymai Pareiškėjui „buvo teikiami formalūs, remiantis vien teisės aktu nustatytomis normomis“. Atsižvelgiant į tai, Komisija siūlė Savivaldybės administracijos direktoriui nepradėti įtariamų tarnybinio nusižengimo ar darbo drausmės tyrimo procedūrų Savivaldybės administracijos (Aleksoto seniūnijos) tarnautojams (darbuotojams), bet įpareigoti Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėją A. Sūdžiuvienę ir Aleksoto seniūnę L. Navickienę „piliečiams atsakymus parengti aiškiai, pagrįstai bei motyvuotai atsakyti į jų keliamus klausimus“. Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (dokumentų) taip pat nustatyta, kad Savivaldybės administracija 2017-10-20 raštu Nr. (33.205)2-3377 pateikė Pareiškėjui atsakymą, kuriuo iš esmės tinkamai informavo Pareiškėją apie Komisijos atliktą tyrimą ir šio tyrimo rezultatus, **tačiau** pažymėtina, jog minėtą 2017-10-20 atsakymą Savivaldybės administracija pateikė Pareiškėjui **pavėluotai**, t. y. pažeidžiant Taisyklių 34 punkte įtvirtintą 20 darbo dienų terminą. Apie tai, kad Savivaldybėje būtų pratęstas 2017-08-14 kreipimosi nagrinėjimo terminas bei apie tai informuotas Pareiškėjas, tyrimo metu nenustatyta.

18. Apibendrinant, konstatuotina, jog Pareiškėjo skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi raštu bei teikiant Pareiškėjui informaciją apie jo asmens duomenų naudojimą, yra pripažintina pagrįstu pagal pažymos 17 punkte nurodytas aplinkybes.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

19. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalį dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant X kreipimuisi raštu bei teikiant X informaciją apie jo asmens duomenų naudojimą, pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius **Kauno miesto savivaldybės administracijai** rekomenduoja:

20.1. imtis papildomų priemonių, kad ateityje, Kauno miesto savivaldybės administracijai rengiant atsakymus į pareiškėjų kreipimuisi, būtų laikomasi Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymu Nr. V-117 patvirtintose Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į reikalavimus dokumentų rekvizitams;

20.2. imtis papildomų priemonių, jog ateityje, Kauno miesto savivaldybės administracijai nagrinėjant asmenų kreipimuisi, atsakymai pareiškėjams būtų teikiami laikantis teisės aktuose

įtvirtintų įstatymo viršenybės, išsamumo, dokumentų tikslumo, pagalbos bei gero administravimo principų;

20.3 imtis papildomų priemonių tam, jog ateityje asmenų kreipimaisi Kauno miesto savivaldybės administracijoje būtų nagrinėjami laikantis teisės aktuose nustatytų terminų, o tais atvejais, kuomet asmenų kreipimaisi Kauno miesto savivaldybės administracijoje nagrinėjami ilgiau nei 20 darbo dienų, pareiškėjai būtų tinkamai informuojami, kad jų kreipimusi nagrinėjimo terminas yra pratęstas, motyvuotai nurodant pratęsimo priežastis;

20.4. imtis papildomų priemonių, jog ateityje, Kauno miesto savivaldybės administracijai nagrinėjant pareiškėjų kreipimusis, atsakymai būtų parengiami atsižvelgiant į kreipimusi turinį.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašome pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. **ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys